

**PLATFORMA ZA SURADNJU INSTITUCIJE
OMBUDSMANA ZA LJUDSKA PRAVA BIH SA
NEVLADINIM SEKTOROM**

Sarajevo, listopad 2010

PLATFORMA ZA SURADNJU INSTITUCIJE OMBUDSMANA ZA LJUDSKA PRAVA BIH SA NEVLADINIM SEKTOROM

I - UVOD

Ombudsman za ljudska prava BiH je nacionalna institucija za ljudska prava uspostavljena sa specifičnim mandatom osiguranja zaštite i promicanja ljudskih prava. Uspostava Institucije je zasnovana na Sporazuma o ljudskim pravima (Aneks 6 Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH) i Zakonu o Ombudsmanu za ljudska prava BiH.¹ Navedenim zakonom je definirano pitanje nadležnosti i funkcioniranja Institucije ombudsmana BiH u smislu osiguranja efektivnog funkcioniranja mehanizama zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda, kako je garantirano Ustavom BiH i međunarodnim sporazumima uz dodatak Ustavu.

Široko uspostavljen mandat Institucije zahtjeva posjedovanje sposobnosti za obnašanje funkcije monitoringa, savjetovanja i izdavanja preporuka po raznim pitanjima koja se odnose na ljudska prava, ali i uspostavu suradnje sa regionalnim i međunarodnim organizacijama, te promicanje ljudskih prava kroz podizanje svijesti u javnosti i kroz obrazovanje i istraživanja o ljudskim pravima. Kako bi se osigurala realizacija mandata, ***jedan od prioriteta Institucije je svakako jačanje odnosa i dijaloga sa nevladinim sektorom.*** Ovo je osobito izraženo, a na temelju iskustava Institucije ombudsmana u oblasti osiguranja pravne pomoći, promicanja ljudskih prava, što uključuje potrebu organiziranja treninga, istraživanja, izdavanje priručnika i sl., te sačinjavanja pregleda zakonodavstva sa aspekta njegove usklađenosti sa međunarodnim standardima.

---

¹ "Službeni glasnik BiH, br. 32/00, 19/02 i 32/06

Cijeneći da suradnja sa nevladinim sektorom treba da bude suštinska, a ne formalna, te utemeljena na partnerskim osnovama, Ombudsmani za ljudska prava BiH su 28. travnja 2009 godine održali prvi konzultativni sastanak sa predstavnicima NVO organizacija u Banjoj Luci. Konzultacije su, uz potporu ODIHR-a i OSCE misije u BiH nastavljene i u 2010. godini i to 09.06.2010. u Sarajevu i 11.06.2010. u Banjoj Luci.

Razmatrajući pitanje dosegnete suradnje između Institucije ombudsmana i nevladinih organizacija zaključeno je da je ova suradnja još uvijek na nekoj početnoj razini i uglavnom usmjerena na realiziranje parcijalnih aktivnosti. Kao pozitivnost istaknuto je: neovisnost nacionalne Institucije za ljudska prava, izgrađeni kapaciteti, vraćen dignitet Institucije i postojanje iskrene spremnosti za zaštitu i promicanje ljudskih prava sa obje strane. Zaključeno je da se formalizaciji suradnje između Institucije ombudsmana i NVO treba pristupiti tek pošto se zajednički definiraju oblasti i modalitete te suradnje. Zaključci sa ovih konzultativnih sastanaka su bili temelj za kreiranje ove Platforme.

II - OBLASTI SURADNJE

Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH će surađivati prvenstveno sa NVO u oblastima koje su u toku konzultativnih sastanaka utvrđene kao prioritetne. Važno je istaći da je tokom konzultacija naglašena važnost **održavanja redovnih periodičnih sastanaka** između Institucije ombudsmana i NVO kako bi se zajednički raspravila određena pitanja iz oblasti ljudskih prava i po potrebi redefinihali prioritete.

Kao oblasti u kojima je izražena potreba suradnje između Institucije ombudsmana i NVO je definirana **sfera zaštite ekonomskih i socijalnih prava, osobito ugroženih grupa** pri čemu je istaknuto pitanje uživanja ljudskih prava osoba sa invaliditetom, djece, žena, manjina i povratničke populacije. Iskazana je i potreba osiguranja suradnje u oblasti zaštite od nasilja u porodici, i zaštite žena u ruralnim sredinama. **Sloboda pristupa informacijama, efikasnost sudskog sistema**, uključujući pitanja prava na pristup sudu kroz osiguranje besplatne pravne pomoći, zaštitu svjedoka, izvršenje sudskih odluka su također značajne oblasti moguće suradnje između Institucije ombudsmana i NVO.

Konzultativni proces je pokazao da je najveća izražena potreba **za suradnjom u oblasti sprečavanja diskriminacije** sa osobitim fokusom na osiguranje primjene Zakona o zabrani diskriminacije. Imajući u vidu da je Institucija ombudsmana središnja institucija za zaštitu od diskriminacije, a da u Zakonu nisu jasno precizirani načini realiziranja ovog mandata to stvara potrebu kreiranja instrumenata koje bi Institucija ombudsmana trebala koristiti u ostvarivanju ove zakonske obveze. Ovo se osobito odnosi na korištenje mehanizama medijacije, davanja mišljenja, odnosa prema sudskoj zaštiti i sl.

Obveza uspostave nacionalnog preventivnog mehanizma (NPM) sukladno odredbama Opcionog protokola uz Konvenciju protiv torture i dosadašnjim iskustvima da se kao najefikasniji model pokazao model u kojem je NPM institucija ombudsmana uz uspostavljenu suradnju sa NVO stvara obvezu daljeg jačanja suradnje između Institucije ombudsmana i NVO.

III - OBLICI SURADNJE

Institucija ombudsmana, uzimajući u obzir stajališta iznesena u toku konzultativnog procesa suradnju sa NVO namjerava realizirati kroz organiziranje zajedničkih događaja kao što su obilježavanja značajnih datuma vezanih za ljudska prava, organiziranje konferencija, radionica, seminara, okrugli stolova, razmjenu informacija, izdavanje zajedničkih publikacija, zajedničkih preporuka o načinu rada, formiranje zajedničkih grupa za analiziranje određenih prava, zajedničke posjete ustanovama i sl.

IV - PRINCIPCI SURADNJE

Institucija ombudsmana će osigurati da **suradnja bude redovita, transparentna, sveobuhvatna i sadržajna**. U tom cilju, Ombudsmani BiH će do kraja svake kalendarske godine raspisati javni poziv NVO za suradnju u kojem će biti definirane oblasti i oblici suradnje. Kako bi se osigurala transparentnost procesa, biće sačinjeni Kriteriji za odabir NVO sa kojima će biti potpisan

Memorandum o suradnji. Ovim Memorandumom precizno će se odrediti zajedničke obveze obje strane.

Prepoznavši značaj postojanja trajne komunikacije sa NVO, Ombudsmeni su u Pravilniku o unutarnoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sistematizirali radno mjesto savjetnika u okviru čijeg opisa poslova i radnih zadataka je i obveza koordiniranja suradnje sa NVO. Na ovo radno mjesto je trenutno raspoređena Almedina Karić.

OMBUDSMANI ZA LJUDSKA PRAVA BIH

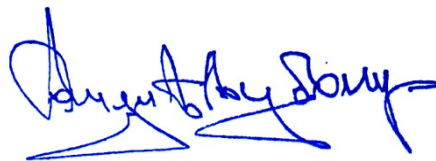

Jasminka Džumhur

Nives Jukić

Ljubomir Sandić